

дорогах тільки першої компанії, так і по дорогах тільки другої компанії. Чи можна виконати цю постанову?

Задача 4. П'ять сіл розташовані один за одним на прямій дорозі. Де треба викопати колодязь, щоб сума відстаней від нього до сіл була мінімальною?

Задача 6. У парламенті у кожного не більше трьох ворогів. Доведіть, що парламент може бути розбитий на дві палати так, що у кожного члена парламенту в його палаті буде не більше одного ворога.

Протягом усіх років навчання в школі необхідно всебічно розвивати логічну компетентність учнів. Адже логіка необхідна там, де необхідно систематизувати і класифікувати різні поняття, дати їм чітке визначення.

Список використаних джерел

1. Бачинська Р. С. Задача як засіб формування логічної складової математичної компетентності учнів базової школи / Р. С. Бачинська // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр.- Випуск 51 / редкол. – Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2018. – С. 29–33.
2. Формування компетентностей на уроках математики / О. М. Ткаченко, І. М. Кожевнікова, Л. П. Шатохіна // Математика в школах України. – 2014. – № 6 (414). – С. 2-3.

РОСОХА В.В.,

РЕГО Г.І.

Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Формування особистості – одне з найбільш складних завдань, які поставлені суспільством перед освітою, зокрема й перед дошкільною. Особливої значущості сьогодні набувають такі загальнолюдські цінності, як гуманізм, патріотизм, честь, справедливість, працелюбність тощо. Формування моральної культури підростаючого покоління надзвичайно актуальне. У цьому контексті виконано достатньо велику кількість досліджень, створено низку програм, закладено базові положення особистісного зростання до Базового компоненту дошкільної освіти. Питанню морального виховання дітей дошкільного віку присвячені наукові розвідки І. Бега, А. Богуш, Л. Врочинської, О. Запорожець, Л. Калуської, О. Кононко, Л. Лохвицької, Т. Поніманської та інших. Водночас дана проблематика постійно вдосконалюється, розширюється, збагачується.

Науковці одностайні в тій думці, що розпочинати роботу в цьому напрямку слід з самого малечку, таким чином будуючи моральний фундамент зростаючої особистості. Таким чином, слід розширювати знання й уявлення дітей дошкільного віку про етичні норми й поведінку, виховувати свідоме ставлення щодо їх дотримання, вправляння у відповідних діях, поведінці.

За твердженням О. Запорожця основою моральної культури дітей дошкільного віку є гуманні почуття, які формуються у ранньому дитинстві через контакт з однолітками, оскільки у практичній діяльності дітей повною мірою розкривається та збагачується суб'єктність малюка. А також, спільній діяльності з дорослим, зокрема вихователем, адже у ній реалізуються гуманні стосунки, обмін досвідом,

формування гуманних почуттів. Саме тому, вчений відводив особливу роль особистість вихователя.

Сучасний дослідник І. Бех підґрунтям моральної культури вважає практичну поведінку, а саме вчинок, який визначає морально-духовну спрямованість особистості. Саме вчинок, як стверджує науковець, є одночасно і показником, і мірилом, і практичною дією. За напрямками, що відображають спрямування етичного зростання Іван Дмитрович виділяє наступні його види:

– дії спрямовані на ціннісне ставлення до інших людей за рахунок конкретної пропозиції (що належить мені, а що іншій дитині);

– дії спрямовані на пізнання власних думок і емоційних переживань, а також пізнання позиції ровесників (дізнаючись про внутрішній світ іншого, набувають знань про себе; між почуттями власними й ровесників має бути знак рівності);

– розумово-емоційна єдність вчинку підтримується за рахунок розвитку мовлення [1].

Основою моральності людини В. Сухомлинський вважав свободу і відповідність, обов'язок окремо взятої людини, чи дитини щодо людей, суспільства, вітчизни, спільноти. Також, важливими вважав властивості, які прийнято називати альтруїстичними чи гуманними. Зокрема добро, здатність до вияву піклування за інших, чуйність, а також повагу до старших (дорослих), взагалі до іншої людини.

Відома дослідниця дошкільної педагогіки Т. Поніманська наголошуючи на необхідності цілеспрямованого формування людяності у дітей дошкільного віку акцентувала увагу на самому змісті цієї чесноти. Зокрема на людських стосунках, один з одним, вмінні прислухатися до позиції партнерів по спілкуванню, грі, повазі до особистості дорослого, ровесника, розумінні їх емоційних станів. Дитина дошкільного віку у своїй поведінці повинна проявляти милосердя, дружбу, доброту, довіру до інших осіб, працьовитість, любов до Вітчизни тощо. Вона, в свою чергу, розмежовує моральну культуру дошкільника на два рівні: поведінковий, що передбачає сферу стосунків, їх етичну сторону, правила гарного тону у спілкуванні; особистісний – сформованість та міру розвиненості якостей, які становлять підґрунтя моральності, людяності [3]. А. Богуш наголошуючи на цілісності моральної культури, виділяє у ній два аспекти: моральний та духовний, який є спонукальним до виявлення у поведінці абсолютних цінностей життя: доброти, чесності, справедливості, ввічливості, чуйності тощо. Ці поняття повинні бути зрозумілими маленькому пересічному громадянину з раннього дитинства. О. Кононко, акцентує увагу на внутрішніх складових моральності у період дошкільного дитинства, наголошуючи на необхідності культури потреб у малюків, розвитку самосвідомості малюків, зумовлюючи формування особистісних потреб, відповідних вікові, статі, індивідуальності дітей [2]. Як стверджує Л. Калуська зростання особистості у контексті моралі, аналізується за судженнями, установками, поведінкою, що становлять відповідну компетентність. Відтак, під моральною вихованістю пропонує розуміти узагальнену властивість особистості, в основу якої закладено моральні знання і судження, емоції і почуття вищого соціального плану, моральні норми і якості спонук до відповідної активності і виявляється у певних моральних рішеннях та відповідних поведінкових діях.

Формування гуманістичні почуттів, людяності, моральних якостей у дітей дошкільного віку неможливе без участі двох соціальних інститутів – родини й дошкільного закладу. Таким чином, законом передбачається надання сім'ї ролі активного, відповідального суб'єкта навчально-виховного процесу в закладах дошкільної освіти.

Список використаних джерел

1. Бех І. Концепція правило відповідного виховання. *Дошкільне виховання*. 2004. №4. С. 4-5.
2. Кононко О. «Духовність, душевність, моральність...». *Дошкільне виховання*. 2004. №11. С.3 - 8.
3. Поніманська Т. І. Гуманістичне виховання дітей дошкільного віку як педагогічна взаємодія. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: наукові записки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. Рівне: РДГУ, 2005. Вип. 31. С. 4 – 7.

РУДНІЦЬКА К. В.,
ДРОЗДОВА В.В.

Хмельницький національний університет, Україна

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Професійно-орієнтоване навчання мови виникло в 50-ті роки ХХ століття як метод профільного вивчення іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах, спрямований на підвищення рівня знань у межах своєї спеціальності та професійної спрямованості майбутнього фахівця. Проблемам теорії професійно-орієнтованого викладання іноземної мови присвячені роботи Л. Алексеевої [1], П. Образцова [2], Г. Петрової [3]. Науковці обґрунтували теоретичні положення про іноземну мову як ефективний засіб підвищення рівня знань зі своєї спеціальності та формування професійної спрямованості; сформулювали принцип професійної спрямованості навчального матеріалу під час навчання іноземної мови у ВНЗ; дослідили питання координації навчання мови з фаховими дисциплінами, запропонували чітку систему узгодження змісту навчання мови із змістом фахових дисциплін.

На початку ХХІ ст. професійно-орієнтоване навчання іноземної мови розвивається в контексті нового напрямку, який у зарубіжній науковій літературі отримав назву «викладання іноземних мов для спеціальних цілей» або «мова спеціального призначення» («languages for special purposes» (LSP) - в англо-американській літературі, «Fachsprachen» – у німецькомовній літературі). Теоретичні основи напрямку закладені у працях Дж. Седжера, Д. Дунгуоса і П. Макдональда [4], Т. Хатчінсона [5], які сформулювали методичні принципи розробки курсів і програм LSP, визначили необхідність адаптації програм з вивчення іноземної мови відповідно до навчальних і лінгвістичних потреб конкретної групи, обґрунтували критерії відбору професійно-орієнтованих текстів для спеціальних завдань.

Ефективність формування у студентів мовної компетентності залежить від професійно-орієнтованого навчання мови, що ґрунтується на мовному і текстовому

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>